

BEWAKERS VAN HET VUUR

Vuur in het Zoroastrisme

Meer dan 3.000 jaar geleden trad in het Noordoosten van het oude Iran een spraakmakend profeet voor het voetlicht: Zarathustra (Zoroaster in het Grieks). Zijn 'prediking' riep van meet af aan veel weerstand op en uiteindelijk werd hij dan ook op hoge leeftijd vermoord. Kort samengevat luidde zijn leer: het geloof in één God (Ahura Mazda), het bestaan van hemel en hel, de komst van een verlosser, de opstanding van de doden en het laatste oordeel (wanneer twee vijandige legers elkaar zullen ontmoeten en mensen in vuur het beslissend moment zullen moeten ondergaan). Om aan de islamitische onderdrukking te ontkomen, ontvluchtte aan het eind van de negende eeuw een groep aanhangers naar India, waar zij 'parsis's' werden genoemd. In India mochten zij hun godsdienst in alle vrijheid beoefenen en konden zij het 'heilig vuur', symbool van hun geloof, ontsteken.

Zoroaster zag in het oude vuurritueel (een van de belangrijkste rituelen) een symbool van het licht en de algemeen geldende wet van God. Vuur was niet alleen het zinnebeeld en tevens zoon van Ahura Mazda ('de Wijze Heer'), maar ook symbool van waarheid en rechtvaardigheid. Vuur moet van elke ontwijding gevrijwaard blijven. Noch de zon, noch de ogen van de ongelovige mogen het zien. Het vuur wordt op een centrale plaats in een vuurtempel – voor vreemdelingen niet toegankelijk – bewaard en zorgvuldig door priesters in stand gehouden. Voordat de priesters de vuurrituelen gaan uitvoeren, moeten ze een reinigingsrite ondergaan, gevolgd door een negendaagse afzondering. Om het heilige vuur niet te verontreinigen, zeggen ze hun gebeden met een doek voor de mond op. Voor vreemdelingen is de tempel niet toegankelijk. Het belangrijkste vuur is Bahram, de koning der vuren, gekroond en op een troon gezeten. Zoroastriërs bidden vijf keer per dag voor een haardvuur of andere lichtbron, en (ont)knopen daarbij het heilig koord (kusti) dat driemaal om hun middel is geslagen. Wanneer de gelovigen het vuur bezoeken is hun voorhoofd bedekt met as, ten teken van nederigheid, gelijkheid en bron van kracht.